

Innspill til utformingen av insentivordningen for ny dramatikk

Nationalteatret stiller seg positive til forslaget om en insentivordning for utvikling av mer ny, norsk dramatikk på norske scener, på linje med det overordnede innspillet til Norsk Teater- og Orkesterforening.

Nationalteatret er i tett dialog med dramatikerne og den norske dramatikken ved dramaturgiatet som faggruppe. Vi følger utviklingen på feltet gjennom å lese et stort utvalg av manuskripter som vi får tilsendt, vi følger med på og ser det som spilles på andre norske scener og på arbeidet til de ulike tekst-utviklingsarenaene som fins.

Bestillingsverk

Dramaturgene jobber også tett med dramatikerne, som sparringspartnere, når vi bestiller nye dramatiske verk eller nye dramatiseringer fra dem. Jeg tror ikke det er en hemmelighet at tekster som har størst sjanse for å nå antagelse og urpremiere er de som kommer til gjennom bestillingsverk – og ikke innsendte manuskript. Grunnen er nok at det oppstår felles ambisjoner og eierskap til manusutviklingen. Sånne prosesser kan ta noen år, det kan ta ett år, og det kan av og til også strande på veien.

Dramatiske verk og dramatiseringer

Det vi har lyst til å problematisere er innspillet om at ordningen skal forskjellsbehandle dramatiske verk og dramatiseringer. En sånne forskjellsbehandling legger en implisitt verdigrangering til grunn som vi ikke syns noe om.

Et oppdrag om å dramatisere for scenen, er sånne som vi ser det en fin mulighet for å utvikle relasjoner mellom teatret og dramatikerne. I seg selv kan det være en ganske krevende og lærerik øvelse å gå i dialog med et annet verk – og samtidig i dialog med et profesjonelt teater med sine muligheter og utfordringer, med regissører og skuespillere. Merverdien ligger i at man kommer veldig *hands on* på det sceniske livet.

Vanskelige skjønnsmessige vurderinger

Et skille mellom dramatiske verk og dramatisering vil i en del tilfeller kreve en skjønnsmessig vurdering som vi ikke syns at denne ordningen skal befatte seg med. La meg gi et par eksempler for å utdype dette:

Da Tore Vagn Lid og Cecilie Løveid for ti år siden skrev stykket “Vær ære/vår makt” på Den Nationale Scene, så benyttet de store utdrag og var sterkt inspirert av skuespillet til Nordahl Grieg fra 1936, «Vår ære og vår makt». Var Løveid og Vagn Lids stykke et fullverdig dramatisk verk, eller svekket forelegget det dramatiske verkets autonomi?

Da Jonas Corell Petersen skulle dramatisere Daniel Defoes sydhavsroman «Robinson Crusoe» i 2016, så endte versjonen hans opp med lite av det opprinnelige сюжетet fra boka. Vi befant oss på en sydhavsøy, men veldig lite handlet om å overleve på en øde øy på 1700-tallet. Dramatikerens gjorde tematikken til sin og teksten fikk et performativt post-moderne uttrykk; det handlet om våre liv i dag og om et egosentrisk forbrukersamfunn.

For tiden spiller vi «Nattergalen» på Kanonhallen, Nationaltheatret på Løren. Javisst, er dette en dramatisering av tre av H.C. Andersens eventyr, men gjennom måten dramatiker Kristofer Grønskag har håndtert dette oppdraget på, der han har latt seg inspirere og fabulert videre på Andersen, har manuskriptet endt opp som en helt fristilt og selvstendig versjon – en collage av elementer fra flere eventyr og en historie fra vår tid.

Disse eksemplene viser hvor unødig og vanskelig det vil være å differensiere mellom dramatisk verk og dramatisering innenfor ordningen. Dramatikerne har selv skjøvet på definisjonen gjennom måten det skrives på i dag.

Forventning om forutsigbarhet

Det er med forventning Nationaltheatret ser frem til den videre prosessen og til hvordan insentivordningen vil innrettes for budsjettåret 2025. For oss er det viktig at ordningen er forutsigbar – regelstyrt og automatisk – og at refusjonen er på et nivå som gjør at dette vil oppleves tilstrekkelig kostnadmessig utjevne. Det er kun i så tilfelle, at virkningen av ordningen vil være reell.